

Ustawa
z dnia ... 2017 r.
**o zmianie ustawy o podatku
dochodowym od osób fizycznych**

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz. 2032 ze zm.) w art. 22 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej:

1) wynoszą 132 zł 33 gr miesięcznie, a za rok podatkowy nie więcej niż 1588 zł, w przypadku gdy podatnik uzyskuje przychody z tytułu jednego stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej;

2) nie mogą przekroczyć łącznie 2381 zł 47 gr za rok podatkowy, w przypadku gdy podatnik uzyskuje przychody równocześnie z tytułu więcej niż jednego stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej;

3) wynoszą 165 zł 41 gr miesięcznie, a za rok podatkowy łącznie nie więcej niż 1984 zł 97 gr, w przypadku gdy miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę;

4) nie mogą przekroczyć łącznie 2976 zł 83 gr za rok podatkowy, w przypadku gdy podatnik uzyskuje przychody równocześnie z tytułu więcej niż jednego stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej, a miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę.”

Art. 2. Ustawa ma zastosowanie do uzyskanych dochodów (poniesionych strat) od dnia 1 stycznia 2017 r.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od jej ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektu ustawy jest waloryzacja o wartość inflacji kwoty kosztów uzyskania przychodów w PIT przysługującej pracownikom. Wysokość kosztów uzyskania przychodu dla pracowników jest zamrożona od 2007 r. W warunkach inflacji, która za ostatnie 10 lat wynosiła ok. 22%, zamrożenie kwoty kosztów uzyskania przychodów, w praktyce, skutkuje podwyżką podatku dla pracowników. Brak waloryzacji tego parametru PIT od 2007 r. kosztował polskich podatników ok. 4 mld zł.

Aktualny stan prawny i jego negatywne konsekwencje

Kwota kosztów uzyskania przychodów przysługujących pracownikom pozostaje na niezmiennym poziomie od 2007 roku i wynosi dziś odpowiednio:

- do 1.335 zł rocznie dla pracowników z jedną umową o pracę,
- do 2.002 zł 5 gr dla pracowników zatrudnionych na więcej niż jednej umowie o pracę,
- do 1668 zł 72 gr dla pracowników dojeżdżających do miejsca zatrudnienia i którzy nie otrzymują tzw. dodatku za rozłąkę,
- do 2502 zł 56 gr dla pracowników zatrudnionych na więcej niż jednej umowie o pracę, dojeżdżających do miejsca zatrudnienia, którzy nie otrzymują tzw. dodatku za rozłąkę.

Kwota pracowniczych kosztów uzyskania przychodów pozostaje „zamrożona” dłużej niż kwota wolna od podatku. Zmieniona w tym roku kwota wolna pozostawała zamrożona od 2009 roku. Wysokość pracowniczych kosztów uzyskania przychodów pozostaje natomiast niezmienną od 2007 roku. W praktyce, biorąc pod uwagę inflację, a więc wzrost cen, realnie oznacza to dla pracowników podwyżkę opodatkowania z każdym rokiem przez okres 10 lat.

Zamrożenie kwoty pracowniczych kosztów uzyskania przychodów w ustawie o PIT to wymierne korzyści dla budżetu oraz - odpowiednio - straty dla polskich rodzin. Skumulowana strata dla polskich podatników w wyniku zamrożenia kwoty pracowniczych kosztów uzyskania na okres 10 lat wynosi ok. 4 mld zł. W tym zakresie, polityka podatkowa rządu PiS niestety w żaden sposób nie różni się od polityki podatkowej rządu PO-PSL.

Jak wynika z obliczeń Centrum Analiz Ekonomicznych (CenEA), zamrożenie wszystkich parametrów systemu PIT, w tym pracowniczych kosztów uzyskania przychodów, tylko w latach 2016-2017 oznaczało spadek dochodów gospodarstw domowych o 2,3 mld złotych rocznie. Co więcej, negatywne konsekwencje dla domowych budżetów uderzają najdotkliwiej w najuboższe 10% rodzin.

Waloryzacja pracowniczych kosztów uzyskania przychodów

Projekt ustawy przewiduje waloryzację pracowniczych kosztów uzyskania o skumulowaną wartość inflacji za okres od 2008 do 2016 r. Zamrożenie kwoty kosztów uzyskania przychodów w tym okresie oznaczało dla rodzin faktyczną podwyżkę podatku w każdym

roku podatkowym. Projektodawca uważa, że dalsze mrożenie kwoty kosztów uzyskania przychodów jest niezasadne. Poniższa tabela przedstawia w jaki sposób z każdym rokiem powinna być wzrastać kwota pracowniczych kosztów uzyskania przychodów:

Rok	Wskaźnik inflacji	Pracownicze koszty uzyskania przychodów po rocznej waloryzacji			
		pracownik z 1 umową	pracownik z więcej niż 1 umową	pracownik z 1 umową dojeżdżający do pracy	pracownik z więcej niż 1 umową dojeżdżający do pracy
2007	2,5%	1 335,00	2 002,05	1 668,72	2 502,56
2008	4,2%	1 391,07	2 086,14	1 738,81	2 607,67
2009	3,5%	1 439,76	2 159,15	1 799,66	2 698,94
2010	2,6%	1 477,19	2 215,29	1 846,46	2 769,11
2011	4,3%	1 540,71	2 310,55	1 925,85	2 888,18
2012	3,7%	1 597,72	2 396,04	1 997,11	2 995,04
2013	0,9%	1 612,10	2 417,60	2 015,08	3 022,00
2014	0,0%	1 612,10	2 417,60	2 015,08	3 022,00
2015	-0,9%	1 597,59	2 395,84	1 996,95	2 994,80
2016	-0,6%	1 588,00	2 381,47	1 984,97	2 976,83

Dodatkowo projektodawca postuluje, niezależnie od projektu niniejszej ustawy, wypracowanie przez Ministerstwo Finansów trwałego mechanizmu waloryzacji parametrów PIT o zmieniający się wskaźnik cen.

Korzyści z proponowanej zmiany

Projektowana zmiana zakłada waloryzację w stosunku do wskaźnika inflacji kwoty pracowniczych kosztów uzyskania przychodów, która pozostaje na niezmiennym poziomie od blisko dekady. Pozostawienie kwoty kosztów uzyskania przychodów w warunkach inflacji w praktyce oznacza podwyżkę dla pracowników. Praktycznym efektem projektowanej zmiany będzie więc uniknięcie ukrytej podwyżki PIT. Zmiana ta przyczyni się do zwiększenia dochodu rozporządzalnego polskich rodzin. Projektowana zmiana przede wszystkim stanowiłaby korzyść dla rodzin najuboższych oraz małżeństw z dziećmi.

Przewidywane skutki finansowe

Szacujemy łączny koszt obciążeń dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego z tytułu projektowanej zmiany w wysokości ok. 520 mln zł rocznie (dokładny rozkład tego obciążenia między budżetem państwa a budżetem samorządów zależeć będzie od proporcji podziału wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych na 2017 r. określonej w obwieszczeniu Ministra Finansów).

Koszt ten zostanie sfinansowany z dodatkowych środków pozyskanych przez rząd w związku z zapowiedzianym uszczelnieniem systemu podatkowego VAT, większymi wpływami podatkowymi w związku z wyższą dynamiką konsumpcji prywatnej z uwagi na wzrost wynagrodzeń pracowników oraz w związku z lepszymi wynikami przedsiębiorstw w związku ze zmniejszeniem klina podatkowego.

Wpływ na mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

Projektowana zmiana będzie miała pozytywny wpływ na sytuację mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zatrudniających pracowników, ponieważ zmiana ta prowadzi do zmniejszenia opodatkowania pracy. Mniejsze koszty pracy oznaczają z perspektywy pracownika podwyżkę, natomiast dla firm lepszy dostęp do pracowników.

Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.